

DOMAČE BRANJE

Janez Mušič

ZGODBE O PREŠERNU

ZALOŽBA: Mladinka, Ljubljana leto 1993

KRAJ IN ČAS DOGAJANJA: leta 1800 do 1849, na Gorenjskem in Dunaju

OSEBE: mati Mina, oče Šimen, France, Jožef, Jurij, Matija, Andrej, Zalika, Ana,...

France Prešeren se je rodil ob treh popoldan 3.12.1800, kot tretji otrok in prvi sin matere Mine in očeta Šimena v Vrbi na Gorenjskem. Njihova hiša je bila tretje največja hiša po velikosti. V njihovi družini je bila mati najbolj inteligentna kar je bilo za dekle s kmetije takrat precej nenavadno. Zato je tudi sama učila svoje otroke pisanja in branja. Oče je bil precej drugačen, ljubil je kmetovanje in prevoznštvo. Prešern se je šolal najprej v Ribniški šoli in jo tudi odlično končal, zato se je njegov stric odločil za nadaljevanje šolanja v Ljubljanski šoli, ki jo je tudi končal z odliko. Kasneje je šolanje nadaljeval na Dunaju, kjer je spoznal dobrega prijatelja Matijo Gollmayerja, ki mu je stal ob strani, ko se je odločeval da bi zapustil Dunaj in se vrnil domov. Vendar se mu je leto 1822 obrestovalo, da je dobil Knafljevo štipendijo in to 300 goldinarjev na leto. Ko je Prešeren študiral na Dunaju je samo dvakrat prišel domov na počitnice, večino jih je preživel v gostilni Jakoba Dolenca s prijateljem Andrejem Smoletom, kjer je spoznal prečudovito dekle Zaliko, ki je bila kmečka lepotica in dobra pevka. V njen spomin pa je napisal tudi pesem Podvodni mož, ki pa je kasneje ime zamenjal z Urško. Po vrnitvi na Dunaj je Prešeren odlično opravil še zadnje izpite in marca leta 1828 so ga razglasili za doktorja prave. V tistih letih, ko je bil odvetniški pravnik pri odvetniku Blažu Crobathu, je spoznal Ano Jelovškovo, ki mu je rodila tri otroke. Njegova edina in najboljša prijateljica sta bila Matija Čop, najbolj izobražen Slovenec tistega časa in Andrej Smole. Z Matijo sta se spoznala med študijem in veliko časa preživela skupaj tudi med počitnicami. Velika žalost je Prešerna doletela 2. julija leta 1835, ko je v reki Savi nesrečno utonil njegov prijatelj Matija Čop. V njegov spomin je napisal tudi različne pesmi in sonete. Leta 1842 se je Prešernu rodila druga hčerka po imenu Ernestina. Ker je bil Prešeren veliki ljubitelj otrok je imel zanje vedno pripravljen rdeč mošnjiček v njem pa fige in tako se ga je držal vzdevek Doktor fig. Proti koncu življenja je imel pesnik veliko dela, ki ga je lahko opravil le s pomočjo dveh pisarjev. Leta 1848 mu ni šlo preveč dobro. Septembra je bil še zadnjič pri svojih otrocih in jim poklonil zadnja darila, do septembra pa do 8. februarja, ko je umrl se ni ganil iz svoje sobe, dva dni pred smrtjo je še poklical tri kranjske meščane in jim narekoval oporoko. Njegove zadnje besede pa so bile: » Vzdignite me, zadušiti me hoče! «, potem je tiho umrl.

MNENJE: Knjiga mi je bila všeč, saj zdaj veliko več vem o pesniku. Najbolj všeč mi je bilo poglavje *Moja mala kuharica*, saj se je pokazalo, kako na hitro je vzljubil svojo drugo hčer.